

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 216/09-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. marca 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť P. P., D., zastúpeného advokátkou JUDr. J. F., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 164/08 v období po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 131/06-34 zo 14. júna 2006 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 164/08 v období po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 131/06-34 zo 14. júna 2006 p o r u š i l základné právo P. P., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 164/08 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. P. P. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 900 € (slovom deväťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Skalica povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. P. P. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 438,57 € (slovom štyristotridsaťosem eur a päťdesiatšesť centov), ktoré je Okresný súd Skalica povinný vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. J. F., Br., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 216/09-17 z 27. mája 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť P. P., D. (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Skalica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 164/08 v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 131/06-34 zo 14. júna 2006.

2. Podľa § 18b ods. 1 zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva k 1. januáru 2008 vo veci sťažovateľov prešiel (v podstate sa „vrátil“) z odovzdávajúceho Okresného súdu Senica na nadobúdajúci Okresný súd Skalica so všetkými ústavnoprávnymi dôsledkami, vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v konaní.

3. Z obsahu sťažnosti vyplynuli najmä tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Ing. D. K.(...), obchodné meno: Ing. D. K. – E.(...), ako navrhovateľ podal k OS v Skalici v marci 1998! voči p. P. P. žalobu (návrh na vydanie platobného rozkazu) o zaplatenie 96.400,- Sk. Žaloba bola koncipovaná zjavne ako nárok p. Ing. D. K. na vrátenie bezdôvodného obohatenia zo strany p. P. P. V cit. žalobe sa tvrdí, že P. P. bol síce p. Ing. D. K. ustanovený do funkcie zodpovedného zástupcu pre svoje podnikanie, ale p. P. P. bez jeho súhlasu vybral z bankového účtu živnostníka Ing. D. K. peniaze a tie si ponechal. Zrejme i preto inicioval p. Ing. D. K. aj trestné konanie voči p. P. P.

(...) Uznesením vyšetrovateľa PZ z 30. 3. 1998 bolo začaté trestné stíhanie P. P. pre údajnú spreneveru peňazí Ing. D. K.

(...) V tom čase bolo predmetné civilné konanie prerušené(...) Uznesením (pod č. Cb 70/98 z 18. 12. 1998) OS v Skalici.

(...) OS v Skalici rozsudkom č. 2 T 46/99 z 31. 7. 2000 P. P. v celom rozsahu oslobodil spod obžaloby. Súd zistil, že P. P. sa žiadnej sprenevery nedopustil. Hoci okresný prokurátor zotrval v argumentačnej renitencii, Krajský súd v Trnave uznesením č. 5 To 198/00 z 31. 10. 2000,“ odvolanie okresného prokurátora zamietol.

Po podaní odporu proti platobnému rozkazu „vec bola prevedená do riadneho civilného konania(...).

(...) Potom OS v Skalici uznesením č. k. Cb 70/98 z 3. 1. 2002 tento proces o zaplatenie 96.400,- Sk zastavil. (...) Krajský súd v Trnave uznesením č. 21 Cob 120/02 z 28. 6. 2002 cit. uznesenie o zastavení konania zrušil a vec vrátil do prvostupňového konania.

(...) Ústavný súd SR nálezom zo dňa 14. 6. 2006 pod sp. zn. II ÚS 131/2006 uložil Okresnému súdu v Senici povinnosť v danej veci reálne konať.(...)

V skutočnosti sa ale vec procesne nepohla. Sťažovateľ urgoval procesný postup listom z 25. 10. 2006 a potom urgoval predsedu súdu podaním z 27. 11. 2006. Predseda súdu 10. 12. 2006 odpovedal tak, že postup vo veci sudkyňi JUDr. J. B. ústne vytkol.

(...) Najbližším ďalším efektívnym procesným krokom súdu bolo vytýčenie pojednávania na deň 10. 9. 2008 !

Proces v danej veci - trvajúci už viac ako 10 rokov - nepokračoval meritórne(...). To považuje sťažovateľ skoro za provokáciu(...).

(...) Vlastný spor sa „vlečie“ od marca 1998! Chyby Okresných súdov v Senici resp. Skalici sú eklatantné a boli aj preukázané. Tvrdíme, že OS v Skalici koná neefektívne, ba skoro až kontraproduktívne.

(...) Postupom porušovateľa došlo a dochádza k porušeniu základného práva sťažovateľa na verejné prerokovanie veci v súdnom konaní bez zbytočných prietahov. Konkrétne porušovateľ svojím postupom porušil ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keď bez zjavných príčin a najmä vzhľadom na charakter prejednávanej veci, svojou procesné neúčelnou činnosťou spôsobuje sťažovateľovi neprimerane veľké ťažkosti. Predmetný spor zo skutkového, ani z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej náročnosti a právnej zložitosti.

(...) Napriek sťažnosti p. P. P. z februára t. r., (mylne adresovanej k rukám zastupujúcej podpredsedníčky OS v Senici) k vecnému posunu v činnosti OS v Skalici neprišlo. Sťažovateľ sa domáhal ochrany jeho práv v súlade s ustanoveniami zákona č. 757/2004 Zb. o súdoch. Z odpovede je zrejmé, že neboli prijaté žiadne reálne opatrenia, zaručujúce konanie bez zbytočných prietahov.

(...) V štádiu konania od vrátenia spisu z Ústavného súdu SR v júni 2006 na OS v Senici (vtedy príslušný súd) bolo vo všeobecnosti úlohou OS v Senici (resp. po delimitácii súdov OS v Skalici) preskúmať podmienky konania a pripraviť vec tak, aby mohla byť prejednaná a pokiaľ možno na jedinom pojednávaní aj rozhodnutá (§ 114 ods. 1 OSP).

(...) tvrdíme, že spor o odmenu mandátára nemožno nehodnotiť ako právne zložitý - sine III. ÚS 75/2003.

(...) tvrdíme, že pre reálny a efektívny postup všeobecného súdu (in concreto OS v Skalici) nemohol sťažovateľ p. P. P. už nič viac urobiť.

(...) Tvrdíme, že tento súd zákonným spôsobom vec nerieši; spočiatku ale dokonca oddaľoval vyriešenie, v súčasnosti smeruje k „revidovaniu“ súdneho procesu (v trestnej veci v konjunkcii s adhéznym konaním), ktorý sa skončil v prospech sťažovateľa.

Postupom porušovateľa došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na verejné prerokovanie veci v súdnom konaní bez zbytočných prietahov. Konkrétne porušovateľ svojím postupom porušil ust. čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky, keď bez zjavných príčin a najmä vzhľadom na charakter prejednávanej veci, svojou procesné neúčelnou činnosťou spôsobuje sťažovateľovi neprimerane veľké ťažkosti. Predmetný spor zo

skutkového, ani z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej náročnosti a právnej zložitosti. (...)

Pre výraznú intenzitu zásahov do práv sťažovateľa ako aj dĺžku ich trvania i z dôvodu ich opakovaného výskytu žiada sťažovateľ, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 900,- € (slovom deväťsto €).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj na fakt, že porušovateľ svojím postupom porušil právo sťažovateľa garantované čl.48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky žiadame Ústavný súd, aby po náležitom zistení skutkového stavu vyhovel sťažnosti a vydal tento nález

1. Okresný súd v Skalici v konaní vedenom pod sp. zn.: 3 Cb 164/2008 porušil právo P. P., aby jeho vec bola prerokovaná bez zbytočných prietahov, ktoré zaručuje čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu v Skalici v konaní vedenom pod sp.zn.: 3 Cb 164/2008 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. P. P., priznáva primerané peňažné zadosťučinenie vo výške 900,- € (slovom deväťsto €), ktoré je Okresný súd v Skalici povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd v Skalici je povinný uhradiť P. P. trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu a to do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. J. F.(...)“

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr. 1512/09 z 10. augusta 2009 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 26. augusta 2009.

4.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodal tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Konanie začalo na základe návrhu podaného dňa 13. 3. 1998.

Vo veci bol vydaný platobný rozkaz dňa 29. 4. 1998 pod č. k. 6 Rob 108/98-18.

Odporca dňa 18. 5. 1998 podal proti platobnému rozkazu odpor, vec bola prevedená do odd. Cb 70/98.

Uznesením zo dňa 18. 12. 1998 č. k. Cb 70/98-34 bolo konanie prerušené do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Skalica sp. zn. 2T 30/98.

Uznesením zo dňa 3. 1. 2002 súd zrušil uznesenie o prerušení konania a konanie zastavil.

Proti uzneseniu o zastavení konania navrhovateľ podal odvolanie dňa 30. 4. 2002, spis bol dňa 5. 6. 2002 postúpený na Krajský súd v Trnave.

Dňa 28. 6. 2002 Krajský súd v Trnave napadnuté uznesenie o zastavení konania zrušil.

Dňa 11. 2. 2004 súd vytyčil vo veci pojednávanie na 4. 3. 2004, pojednávanie bolo odročené z dôvodu ospravedlnenej neúčasti právneho zástupcu odporcu.

Dňa 1. 4. 2004 bolo pojednávanie odročené na 22. 4. 2004. Termín pojednávanie bol dňa 13. 4. 2004 zrušený za účelom zisťovanie aktuálneho miesta pobytu odporcu.

Dňa 16. 9. 2004 bol na pojednávaní vypočutý navrhovateľ a jeho právna zástupkyňa a zástupca odporcu, pojednávanie bolo odročené neurčito.

Dňa 15. 4. 2005 bolo pojednávanie odročené na neurčito z dôvodu neúčasti účastníkov na pojednávaní.

Dňa 26. 7. 2005 súd odročil pojednávanie na 2. 8. 2005.

Dňa 2. 8. 2005 súd na pojednávaní vypočul odporcu a svedkov a pojednávanie odročil na neurčito.

Dňa 28. 12. 2005 súd pojednávanie odročil na neurčito.

Dňa 9. 5. 2006 bol spis predložený Ústavnému súdu SR na konanie vo veci sp. zn. II. ÚS 131/06, spis bol vrátený dňa 13. 11. 2006.

Dňa 7. 12. 2006 bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru písomoznalectvo - ručné písmo. Proti uzneseniu bolo podané odvolanie zo strany navrhovateľa dňa 20. 12. 2006. Spis bol dňa 13. 1. 2007 predložený Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o odvolaní. Dňa 28. 2. 2007 odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil.

Dňa 4. 4. 2007 Okresný súd vydal opravné uznesenie k uzneseniu o nariadení znaleckého dokazovania, voči ktorému dňa 9. 5. 2007 podal navrhovateľ odvolanie, vec bola predložená Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutia o odvolaní. Krajský súd v Trnave napadnuté uznesenie potvrdil dňa 17. 8. 2007.

Dňa 16. 6. 2008 bol znalcom vypracovaný znalecký posudok. Dňa 10. 9. 2008 bol v konaní vypočutý znalec.

Dňa 1. 10. 2008 bol pojednávanie odročené z dôvodu ospravedlnenej neúčasti účastníkov.

Dňa 9. 10. 2008 súd rozhodol o odmene znalcovi, proti uzneseniu podal dňa 24. 10. 2008 odvolanie odporca aj navrhovateľ. Dňa 21. 1. 2009 súd odporcu vyzval na odstránenie vady odvolania. Dňa 5. 2. 2009 spis bol predložený Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o odvolaniach.

Dňa 15. 4. 2009 Krajský súd v Trnave napadnuté uznesenie potvrdil.

Dňa 23. 6. 2009 bolo pojednávanie odročené na neurčito s tým, že boli vyžiadané od notára a polície ďalšie dôkazy.

Som názoru že sa jedná o právne zložitý prípad z hľadiska dôkazov a ich hodnotenia.

Či sa jedná o prietahy zo strany sudcu, a či sa jedná o subjektívne prietahy ponechávam na zváženie Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Zároveň oznamujem, že Okresný súd Skalica netrvá na ústnom pojednávaní ústavného súdu.“

4.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedu okresného súdu uviedla, že:

„(...) V intenciách nami podanej ústavnej sťažnosti je(...) smerodajné to, čo sa na OS v Skalici dialo po decembri 2006 dodnes :

V decembri 2006 bolo nariadené znalecké grafologické dokazovanie (tvrdíme, že úplne zbytočne a procesne kontraproduktívne, čo koniec koncov preukázala aj samotná znalkyňa Mgr. A. N., keď sa vyjadrila len k fotokópii podpisu, čo je z grafologického hľadiska samozrejme úplne bezpredmetné).

Tento - hoci úplne zbytočný a dôkazovo v predmetnom spore nepoužiteľný - posudok bol vypracovaný až 16. 6. 2008!

Pojednávalo sa až po roku - 23. 6. 2009 a ďalej sa nedeje nič, čo by mohlo pozitívne prispieť k ukončeniu procesu iniciovaného kontrahentom sťažovateľa(...)“.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa

s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

6. Pokiaľ ide priebeh a stav napadnutého konania, ústavný súd po nahliadnutí do spisu okresného súdu sp. zn. 3 Cb 164/08 konštatuje, že chronologický popis úkonov vykonaných v danej veci sa zhoduje s popisom predsedu okresného súdu z 10. augusta 2009, proti ktorému nemal námietky ani sťažovateľ, preto v okolnostiach danej veci sa opomína od opakovania popisu týchto úkonov.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal(...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 164/08 dochádza k porušovaniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy aj v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 131/06-34 zo 14. júna 2006.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Ústavný súd však nepopiera, že „vzhľadom na nutnosť skúmania pravosti podpisu na zmluve uzavretej medzi navrhovateľom a s'ťažovateľom znaleckým, resp. doplňujúcim dokazovaním možno napadnuté konanie považovať po vecnej stránke za zložitejšie. Touto zložitost'ou však nemožno ospravedlniť nečinnosť a neefektívnosť postupu okresného súdu (...). Preskúmané konanie nie je podľa názoru ústavného súdu po právnej stránke zložité, pretože výklad a používanie právnej úpravy sú stabilizované v judikatúre všeobecných súdov“ (pozri II. ÚS 131/06).

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľa v preskúmanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania už dvanásť rokov (začaté bolo 13. marca 1998) bez meritórneho rozhodnutia je už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané (aj keď napadnuté konanie bolo takmer tri roky prerušené).

Ústavný súd však konštatuje, že pri posudzovaní postupu súdu nemohol prehliadnúť najmä skutočnosť, že okresný súd napriek tomu, že mu bolo v danej záležitosti prikázané nálezom sp. zn. II. ÚS 131/06 konať vo veci bez zbytočných priet'ahov, toleroval

vyhotovenie znaleckého posudku najmenej jeden rok, teda minimálne jeden rok sa vo veci nekonalo efektívne, pričom toto obdobie neefektívnej činnosti rozhodne nadobudlo charakter zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy v kontexte 12 rokov trvania napadnutého konania. Všeobecný súd pritom vzhľadom na jeho povinnosť organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň obrátila osoba so žiadosťou o rozhodnutie, zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na tento účel zákon zveruje (vrátane poriadkových opatrení podľa § 53 Občianskeho súdneho poriadku) aj vo vzťahu k súdному znalcovi. Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca (napr. III. ÚS 111/01). Uvedená neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože aj po rozhodnutí ústavného súdu počas najmenej jedného roka súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní došlo k prietahom, ktoré neboli spôsobené zložitou veci ani správaním účastníkov konania, ale v dôsledku postupu súdu. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prietáhov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ navrhol priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 900 € „*pre výraznú intenzitu zásahov do práv sťažovateľa ako aj dĺžku ich trvania i z dôvodu ich opakovaného výskytu*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä vzhľadom na celkovo dlhodobú a opakovanú nečinnosť okresného súdu aj po vyslovení porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavným súdom považuje za primerané v požadovanej výške 900 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti z 30. marca 2009 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 26. augusta 2009). Za tri úkony vykonané v roku 2009 patrí odmena v sume trikrát po 115,90 € a režijný paušál trikrát po 6,95 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 368,55 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 70,02 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 438,57 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2010